

20. Utställning i känsliga miljöer

Flera av SFV:s anläggningar är museer eller visar historiska miljöer för besökare. Det för med sig särskilda utmaningar.

Montrar

Rengöring av monterglas

Monterglas putsas på samma sätt som speglar, men här kan man använda mikrofibertrasa i stället. Gör så här:

1. Blöt en mikrofibertrasa i vatten. Trasan ska vara av den sort som rekommenderas för glas.
2. Vrid ur mikrofibertrasan.
3. Bred ut den på en torr tygtrasa.
4. Rulla ihop båda trasorna.
5. Vrid riktigt hårt och ta bort tygtrasan.
6. Mikrofibertrasan är färdig att användas. Torka försiktigt av monterglaset.

Tips! Spara tid genom att vika trasan två gånger – då får du åtta ytor med ren trasa innan du behöver skölja och rengöra den igen.

I stället för mikrofibertrasa kan man använda ett sämskskinn och gå till väga på samma sätt.

Inspektion av montrar

- Lys med ficklampa in i montern och se efter om där ligger skräp eller smulor – det kan vara tecken på att skadeinsekter är i farten.
- Öppna montern med jämna mellanrum, förslagsvis ett par gånger om året. Dammsug inuti.

Observera! Använd aldrig rengöringsmedel tillsammans med mikrofibertrasa.

I en monter kan det bildas vad konservatorerna kallar ett mikroklimat. Det är ofta bra; innehållet skyddas från damm och snabbt växlande fuktförhållanden utanför montern. Men det kan också innebära att

insekter kan äta i lugn och ro och att mögel kan växa om montern är för fuktig inuti. Därför bör man ofta kontrollera montern, gärna med en ficklampa.

FOTO: LISA NILSEN.

Besökare

Bland de svåraste uppgifterna är att hindra besökare från att ta på de utställda föremålen. Man vill ju gärna att en historisk miljö ska se så autentisk ut som möjligt, utan avspärningar och montrar. Samtidigt vet vi hur fläckigt, fult och slitet ett föremål eller en yta kan bli av att folk tar på det, eller till och med lutar sig mot det. Föreståndare och förvaltare bör därför tillsammans noga gå igenom hur man bäst skyddar föremål och interiörer.

Här följer några tips:

- Det bästa är om besökarna kan hänga av sig ytterkläder och lämna ryggsäckar i boxar i entrén. Om inte detta är möjligt, ha i alla fall en tät korg eller hink till paraplyer.
- Guider hanterar gärna föremål och visar upp dem. De kan då ha ett par vita bomullshandskar i fickan – det visar med vilken respekt de hanterar föremålen och det ger tydliga signaler till besökarna om att inte röra.
- Vissa föremål är så pass känsliga att de måste ha ett rep framför. Se då till att avståndet blir tillräckligt stort för långa armar, annars tjänar avspärningen inte sitt syfte.

På Ornäsloftet har generationer av besökare känt på tyget på himmelssängen där Gustav Vasa vilat enligt sägnen. Föreståndaren Deborah Clemons visar hur slitet tyget har blivit på det stället alla kan nå. Ett förslag här kan vara att flytta ut avspärningsbarriären en decimeter eller två för att förhindra att besökare kommer alltför nära. FOTO: LISA NILSEN.

Hjälptill att skydda
vårt kulturarv genom
att inte röra vid
föremålen.

Vi upplever vår omgivning
med våra sinnen
men även rena händer
har fett som på sikt gör
fula märken på tyg,
metall, trä och sten

Gör en liten skylt eller broschyr vid entrén. Till vänster har vi gjort ett förslag på text. Utforma gärna skylten/broschyren med namnet på besöksobjektet.